

Fólkaflokkurinn hefur eisini ábyrgd

Tey tungu tókini, sum nú skulu takast fyri at venda gongdini og aftur gera tað liviligt her á landi, verða nú framt av bróðursyni Andreas á Marknagili, tó at hann ber navnið Eidesgaard, skrivar Sverre Midjord í svari sínum til Andreas í Marknagili

Í Dagblaðnum nr. 33 stóð 7. hefur Andreas á Marknagili nakrar hugleiðingar. Har viðgerð hann eisini leiklut Javnaflokksins, og í niðurstøndi orðavali verði eg nevndur sum ein av javningunum.

Niðurstøndi viðmerkingarnar frá hesum manni taki eg ikki í fullum álvara, tí hann eins og nógv fólk duga ikki at siga sannleikan og segja veruleikan.

Tað eru eisini enn í dag fólk, sum halda fast við, at tað sum Hitler og skutilsveinar hansara framdu, og aftaná kríggið vóru dømdur fyri, tað eru fólk í dag sum siga, at valdsgerðirnar ongantíð vóru framt.

Nakað somu stóðu hefur Andreas á Marknagili viðvíkjandi leiklutinum hjá Fólkaflokkinum í føroyskum politikki.

Hann vil vera við, at teir og teirra flokkur onga ábyrgd hefur av tí, sum er farið fram, og tær avleiðingar, sum tað nú hevði við sær.

Hann sigur bart út „Tað eru javningarnir“ sum hava fram alt, sum er samfelagnum at skaða. Veruleikin er tó ein heilt annar.

Andreas á Marknagili sigur í greini síni soleiðs.

Eg var staddur niðri í kolabýnum Metil dapraða dag í Bretlands søgu, og heldur hann fram.

Bróðursonurin Jóannes og Sverre Midjord vóru ikki har tá, men nú hava teir akslað sær fram at fatinum.

Av náttúrligum orsökum kundu vit ikki vera har tað tíðspunktið, sum víst verður til, tí Jóannes er foddur á Tvøroyri tann 19/4 1951 og eg var just byrjaður at ganga í skúla, seinni bleiv bróðurin Erling sáli skúllærari mín.

Um nú vit høvdu havt møguleikan, so vildi tað verið tann forðingin, sum vildi gjørt tað, at vit ikki kundu komið við sama skipi sum Andreas.

VIT HØVDU IKKI PARTITORTID

Lat meg venda aftur til tað, hann sigur um at aksla seg fram at fatinum – Hvørjum fari, má eg spyrja.

Er tað bankarnir, Føroya Fiskasøla ella fyri so vilt Landkassin.

Her tekur viðkomandi eisini feil, ella vil hann ikki

viðurkenna veruleikan.

Tað eru skrivaðar bókur um leiklut Fólkaflokksins og tað kunna skrivast fleiri, vit kunnu bert triva í okkurt litid av avrikum teirra.

Fara vit aftur í 50-árin, har Fólkaflokkurin sat við búið við borð saman við Sambandsflokkinum, teir høvdu búktina og báðar endarnar frá 1950 til 1958. Tá var tann størsta fólkaflytingin í Føroya søgu. Tusundtals fiskimenn og arbeiðsfolk fóru til Íslands fyri at bræðføða sær og sínum.

Og so settu teir eykaskatt, tað við skattabyrðini er ikki nakað, sum okkara flokkur hefur uppfunnid, í 1950 settu Fólkaflokkurin ein eykaskatt „Fiskaskattur“ lagt á fiskimenn, arbeiðarar og fiskagetur fyri at bjargað reidurunum.

Tá fór Sjóvinnubankin av knóranum, hann varð stýrdur av aktivum fólkaflokks politikkurum. Tað finnst ein bók, sum eisini er atkomuligt hjá Andreas á Marknagili, um hann vil vita sannleikan, har eru nógv nøvn á lofti, tó eingin javningur, hvørki í stýri ella stjórn Sjóvinnubankans.

Og fara vit so fram til tað, sum er hent og hendir runt um okkum tey seinastu árin, so kunna vit bara spyrja.

Hvør var tað, sum stýrði Føroya Fiskasølu sum ein einveldiskongur og sum slukur eisini Sjóvinnubankanum, og hvør sat í stjórn Føroya Banka.

Tað var Fólkaflokkurin sum sat við búktini og báðum endunum. Hvør er tað sum stjórnar SEV og hefur gjørt bindandi avtalur, sum ikki sleppast frá.

TAD ERU IKKI JAVNINGARNIR

Og hvussu við Fiskavirkning, eingin javningur, men Fólkaflokkurin og sambandið. Ja, ein kendur fólkafloksmaður segði í grein í Dimmalætting fyri nakað síðani, so rámandi.

TAD FINNST EISINI HENTIR IDIOTAR Í FÓLKAFLOKKINUM

Hann sipaði til verandi stjóra í nýggju Fiskasølini. Tað er frá sínum egnu ein skal hoyra sannleikan.

Og so umrøður Andreas eisini Krigspensionina, eisini her má eg gera var við, at eingin kastar aftur tev til-

tøk, sum eru framt av Javnaflokkinum, og eg skilji, at heldur ikki hesin fólkaflokksmaður heldur seg aftur, tí fyri at fáa hesa pensjónina, so skal ein søkja, og tað hefur so vinur mín gjørt, so okkurt gott hava javningarnir framt, tí veruleikin um hesa pensjón er tann, at hon bleiv tillutað føroyingum er ein danskum fólkaflokkslimi úr Danska Javnaflokkinum fyri at takka, henda pensjón er skattskyldig í Danmark.

Eg má gera vart við, at danskir pengar lukta ikki hjá fólkaflokks limum. Tað vóru ikki Javningarnir, sum settu okkara Krigspensionistar í skatt í Føroyum.

Um Andreas ikki trýr mær, so kann venda sær til Sjónvirp Føroya og fáa teir at senda sær eitt band við mynd av teirra táverandi landsstýrismanni í figgjarmálum, sum eisini var formaður Fólkaflokksins, sum kom fram á skermin og segði:

„Krigspensionin goið iskoyti til landskassan“.

Eg skilji eisini, at skrivarin hefur skifti ættarnavn, tí hann sigur at javningurin umsitandi figgjarmál er bróðursonur hansara.

Tað kunnu vera orsøkir til at ein ikki vil bera ættarnavn, um so er, so kan ein velja at skifta, og tað er so gjørt í hesum føri.

Eg fyri mitt viðkomandi eri glaður og stoltur av mínum ættarnavni og tað míni ættarfólk hava verið við at fremja.

Tey hava borið at tí fari, sum hefur hildið samfelagnum uppi.

Viðvíkjandi seinastu viðmerkingini til bróðursonin, er at siga, um eg meti rætt, so verður einki gjald latið Arbeiðsloysistryggingini frá Andreas á Marknagili.

Tí hann er bæði fólk og krigspensionistur, báðar pensjónirnar framtur av javninginum, bróðursonur eigur so sín part, at við fingu eina skipan fyri arbeiðsleysi, men tað var samtykt við stuðli frá Fólkaflokkinum.

Tey tungu tókini, sum nú skulu takast fyri at venda gongdini og aftur gera tað liviligt her á landi, verða nú framt av bróðursyni Andreas á Marknagili, tó at hann ber navnið Ejdesgaard.

Sverri Midjord

Á hesi myndini leiðir Ejler abbasonin og eignasteinin, Bjarta.

Minningarorð um Ejler Jacobsen

Júst meðan summarid av álvara stundaði til, var aftur ein av okkara bygdamonnum úti fyri eini syndarlígarí vanlukku, sum kostaði honum lívið. Hesaferð var tað ein bátsvanlukka. Hvussu hon fór fram, veit eingin við vissu um at siga.

Ejler var farin á Borðtanga at dyrgeja, men tá ið tað leið út á kvöldið, og hann ikki var komin aftur at landi, gjørdist familjan óttafull. Leiting varð sett í verk, men tiveri var ov seint; vanlukkan var longu hend.

Havið hevði tikið enn ein bygdamann í bestu árum til sín.

Tá ið vit tíðliga morgunin eftir fingu boðini um, at báturin hjá Ejleri varð tunnin mannleysur, fánaði vónin burtur um at finna hann aftur á lívi.

Sorgin legði seg enn einferð sum dapurt skyggj yvir bygdina, ið hefur verið so hart rakt av vanlukku seinastu árin. Ejler var júst fyltur 50 ár, tá ið boð so bráðliga vóru eftir honum.

Í djúpu sorgini og sakinum yvir missin, var tað tó ein troyst, at líkið av Ejleri seinni varð funnið aftur. Við hesum fingi tey avvarðandi eina grøv at vitja, og tað hefur nógv stórri tyding í tilikari sorg, enn mong duga at hugsa sær.

Hóast Ejler var nokur á eldri enn eg, so hava vit altíð verið nógv saman, bæði í uppvøkstri sum leikbrøður og seinni sum menn. Ja, vit vóru bestu vinmenn.

Okkara familjur komu nógv saman uppíggjnum árin, og Ejler var nógv inni hjá okkum.

Sum stórusmáðrøngur var hann fyri teiri syndarlígu lagnu, bráðliga at missa mammu sína, og tá ið Stella Argus först við mann og mús síðst í fimti-árunum, var Torleif, beiggi hansara, við.

Við Ejleri hava systkini hjá honum nú bæði mist mammu og tveir brøður. So sigast má, at lagnan hefur verið teimum hørð.

Eins og flestu aðrir dreingir, fór Ejler ungur til skips og eitt av teimum skipum, hann var við í fleiri ár, var Brandur Sigmundarsson. Sum sjómaður var hann nógv avhildin, og hansara lutur lá ikki eftir.

Ejler hevði bát í nógv ár. Hann var miðamaður, nærlagdur, og tað mundi vera sjáldan, at hann kom tómhentur aftur at landi.

Hann hevði ógvuliga stóran áhuga fyri fugla-verði, bæði á sjógv og landi, og tað mundi vera fáur, sum fekk meiri burtur úr lundunum um summarnar enn Ejler. Hann himpraðist ikki við at fara undir ein byrð, og gongumaður var hann av teimum, bestu.

Ejler hevði eisini stóran áhuga fyri seyði; hann var seyðamaður og uppsitari.

Sum fjallmaður var hann fram úr; skjóttur, djárvur og spardi seg ikki, hvørki í bakkanum, undir rakstri ella á rættini. Fyr seydur í bakkan undir rakstri, vildi hann ikki, at nakar annar fór eftir honum enn hann sjálvur.

Tá ið vit vóru á fjalli í Miðuni í summer, høvdu fleiri á munni, hvussu stórusaknur var í Ejleri, nú hann ikki er millum okkum meiri.

Ejler dugdi væl til hendurnar, og hann var altíð hjálpsamur, tá ið heitt varð á hann um hjálpanði hond.

Tað skal vera mín vón, at tann sami Harri, sum var hjá Ejleri á lagnustund hansara, nú troystir og styrkir tykkum, Elsbu Súsonnu, Eyð og Martin, í stóru sorg tykkara.

Við hesum orðum samar tveimum ørundu vøkrum sangi lýsti, and yvir minnið um Ejler Jacobsen.

Eg veit eitt land, har vakurt er, har deydin frælstum einki ger. Har skínur sólín altíð bjørt, og aldri valdar náttin sørt.

Har kennist ikki tunga sorg; har stendur ein so vøkur borg. Har streymar á, so rein og klár – har uppi býr hann, fadri vár.

Sofus Ejde